

השבת של רבי נחמן מברסלב

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר. (קל"מ ב"ס)
טוב להגיד ולשיר נ נח נחמ נחמן מאומן לזכות לכל הישועות

שבת מקץ

... ופרעה חלם ... (בראשית מ"א, א')

... כי החלום בא בשנה בחשכת לילה שאז התגברות השקר, ועל כן אין חלום בלא דברים בטלים. אבל יוסף ידע לגלות גם האמת שיש שם ולבררו מהשקר, שזהו בחינת פתרון חלום פרעה שלא ידע שום אחד מהם לפתרו, כי ראה ששבע פרות הרעות בלעו שבע פרות טובות ובריאות כאלה עד כי לא נודע כי באו אל קרבנה, כי השקר בחינת ישבע תועבות בלבוי ואחיותו משמאל מבחינת פני השור משמאל, והעיקר מסטרא דנוקבא שבשמאל שהיא בחינת פרה בחינת כי כפרה סררה סרר ישראל, והתפלא פרעה מאד איך התגברו שבע פרות הרעות כל כך על שבע פרות הטובות שהם בחינת אמת, בחינת חצבה עמדיה שבעה, בחינת קיום העולם שנברא בשבעת ימי בראשית.

ולא היה שום אדם יודע לפתור, כי אם יוסף שקבל עצם האמת מיעקב, והוא בחינת 'בכור שור', שידוע לכלל שמאל בימין ולגלות האמת מתקף השקר החופה עליו עד שנבלע האמת ממש, אף על פי כן האמת קיים לעולם, והצדיק בחינת יוסף מגלהו, שעל ידי זה פתר חלום פרעה, שעל ידי זה עלה לגדלה והציל את כל ישראל ופרנסם וכו', ויצאו מן הגלות על ידו, כי יוסף הוא בחינת משיח בן יוסף וכו' (לקוטי הלכות - הלכות גניבה ה' - י"ח):

והיה האכל לפקדון ... (בראשית מ"א, ל"ו)

כלל הצדיקים שבכל דור הם בחינת שבעה רועים, והם עוסקים לגדל אמונת ישראל ולהשלימה על ידי הרוח נבואה שיש להם, והם בחינת שבעה קני מנורה, בחינת שבע שני השבע כמבאר בפנים.

אבל יש כנגדם מנהיגים ורועים של שקר בחינת נביאי השקר, והם מבלבלים את האמונה הקדושה ונקראים שבע שני הרעב. והם מסתירים ומכסים אור הצדיקים אמתיים עד שאין נכרים כלל, ואין רואים אותם כלל כאלו אינם בעולם חס ושלום, שזה בחינת ותבלענה שבע פרות הרעות וכו' ולא נודע כי באו אל קרבנה. ואז כשמתגברין שבע שני הרעב שהם בחינת המנהיגים של שקר עד שאין יודעין על ידי זה מהצדיקים אמתיים שבאותו דור, אז צריכין לפרנס ולהחיות את עצמו בהתורה שגלו לנו הצדיקים אמתיים שלפנינו.

וצריכין אנו לילך בדרכיהם עד שירחם עלינו השם יתברך ויגלה לנו גם את הצדיקי אמת שבדור הזה שיש להם רוח נבואה רוח הקדש אמתי, שעל ידי זה מבררין המדמה וממשיכין שלימות האמונה בישראל, שזה בחינת אם לא תדעי לך היפה בנשים צאי לך בעקבי הצאן כמבאר במקום אחר. וזה מרמז גם בהעצה שנתן יוסף הצדיק לבטל תקף הרעבון של שבע שני הרעב, על ידי שיקבצו את אכל השנים הטובות והיו לפקדון לארץ וכו' כמבאר בפנים (מתוך לקוטי הלכות - הלכות כבוד רבו ג' - אות כ"א לפי אוצר היראה - צדיק - קל"ח):

ויוסף הוא השליט ... (בראשית מ"ב, ו')

הצדיק האמת ממנו כל ההשפעות והברכות כידוע, בחינת ויוסף הוא השליט הוא המשביר לכל עם הארץ שכל עם הארץ, שהם כל בני אדם שבעולם, כלם יונקים ומקבלים השפעתם רק מהצדיק שהוא בחינת יוסף, שהוא בחינת יסוד החמישי יסוד הפשוט שהוא בחינת קצו של יוד שהוא החיות הנעלם בכל הארבע יסודות. ועיקר מעלת וגדלת הצדיק האמתי הוא על ידי מדת הענוה ושפלות בחינת ונחנו מה. כי ענוה גדולה מכלם כמו שאמרו רבותינו ז"ל. וכל אחד כפי מה שמבטל עצמו ומרגיש שפלות באמת, כמו כן הוא זוכה להתקרב באמת להצדיק האמתי. וכן כל מה שהוא מתקרב יותר להצדיק ונכלל בו באמת, כמו כן הוא זוכה

ירידה לצורך שליטה

יותר לבחינת ענוה באמת שזה כל תקונו כמבאר בפנים. ואז נמשך עליו ברכה ותוספות שפע ורב טוב בבחינת מאן דהוא זעיר הוא רב [מי שהוא קטן הוא גדול] (מתוך לקוטי הלכות - הלכות ערלה ה' - אות ד' לפי אוצר היראה - צדיק - קנ"א):

שנים עשר עבדיך אחים אנחנו ... (בראשית מ"ב, י"ג)

... ופרש רש"י: ובשביל האחד שחסר נתפזרנו בכל שערי העיר לבקשו. זה בחינת התיקון שמתקנים כלל ישראל הכלולים בשנים עשר שבטים שמתקנים הפגם שפגמו תחלה בכבוד הצדיק שהוא בחינת יוסף, כי עכשיו הם חוזרים בתשובה על זה ומתפזרים בכל השערים לחפש ולבקש את הצדיק בחינת יוסף, והתורה מלמדת אותנו בכל דור ודור שצריכין לשוטט ולבקש ולחפש מאד מאד בכל מיני חיפוש במסירות נפש לזכות למצוא את הצדיק האמת שהוא בחינת יוסף. שזהו בחינת מה שהשנים עשר שבטים, שהם כלל ישראל, נתפזרו בכל השערים לחפש את יוסף הצדיק. ובוה תקנו מה שפגמו בכבודו תחלה וזכו באמת למצאו... (לקוטי הלכות - הלכות גנבה ה' - ל"א):

ואת גביעי גביעי הכסף ... (בראשית מ"ד, ב')

עיקר התגלות יוסף לאחיו, שזה היה אצלם חסד גדול ורחמים רבים וישועה גדולה להם ולאביהם יעקב אבינו, עליו השלום, כל זה היה על ידי הגביע שהיה באמתחת בנימין, שבתחילה היה להם מזה מרירות וצער גדול מאד, ולבסוף היה נעלם בעניין זה ישועה גדולה ורחמים רבים. ועל כן מובא בספרים באמת, שסוד הגביעי הוא אותיות י"ג ע"ב, הינו י"ג פעמים ע"ב, בחינת תליסר מכילין דרחמי [שלוש עשרה מידות של רחמים], שהם כלל הרחמים והחסד. וזה רמז לנו לידע ולהודיע, כשהאדם בצער גדול ומר מאד עד שמעקם את לבו מאד מאד יחזק את עצמו וידע ויאמין שגם זה לטובה, ובודאי נעלמין רחמים נפלאים במרירות הצער הזה, רק שצריכין לצעק ולהתפלל להשם יתברך ולחכות לרחמי יתברך (מתוך לקוטי הלכות - הלכות הודאה ו' - אות מ"ה לפי אוצר היראה - יסורין וישועה - ט'):

מכתב

(ספר אבני הנחל ב' - מכתב ד')

... לבי יקירי, החס על הוד נפשו העדינה שנמשכה ממקום קדוש גבוה ועליון מאד, לקשטה וליופיה ולצחצחה מצחצחות העליונות ורמות ונשגבות מאד של הצדיק האמת שעל-ידו תבוא הגאולה לנו לכל ישראל ולכל העולם כולו, זכאה חולקך בזה ובבא. שלום וחיים וכל טוב.

דע אחי, כי לא על חנם בחר בך רבנו הקדוש הנחל נובע לקרבך לה' יתברך, כי גדל מעלת נשמתך גבוהה מאד. ולכן חזק ואמץ לבבך אפילו איך שהוא, אפילו איך שנפלנו ונתרחקנו כל-כך מה' יתברך, ושמוח תשמח בחלקך שזכית להיות בחלקו של הנחל נובע.

צריך לזכר היטב גדל מעלת אצילות נפשו היקרה ולהאמין שנפשו בשרשה היא גדולה ויקרה וגבוהה מאד מאד ואלפי אלפים ורבי רבבות עולמות בלי שעור תלויים בה, וצריך להתגבר בכל עז לרחם על עצמו לבל יאבד אוצרות יקרות וחמודות שבנפשו, ולהצילה מן העושק והיכילי התמורות שמחליפים ומקלקלים, ולהתנהג בנימוס המלכות דקדשה של בן המלך האמת שנחלף שהוא המלך על כל ישראל לדור דור לנצח.

אל תניסם ואל תפסקו ...
... בימים הפגם הלואן הפלפ:

טוב להודות לה' אשר תשוקתך ונחמתך הוא אור האמת המאיר לכל והוא הנחמה של הכל, ועל כל אלה העיקר דעיקר הוא גדל כח של זקן דקדושה סבא דסבין שאנו נשענים עליו. תהלה לאל יש לנו על מי לסמוך, חזק וחזק, כי ה' אתך ועמך אל תירא ואל תחת, לה' התקוה שהכל יתהפך לטובה, ה' יוליכו בדרך הישר והאמת תמיד.

צריכין לחפש ולבקש הרבה אחרי אבודותי והאבודות על-פי רב במקום מדבר שממה, במקום תוהו ובוהו, וצריכין לחזק את עצמו מאד כשצריכין לעבד במקומות כאלו לבקש אבודות שנאבדו מכמה וכמה שנים, וקשה להמלט שבתוך החפוש לא יאבד עוד יותר. על-כן כל מי שרוצה לחוס על נפשו, כמה וכמה התחזקות הוא צריך לבלי ליאש עצמו מן הבקשה והחפוש לעולם יהיה איך שיהיה, אפילו אם נדמה לו שאובד חס ושלום בכל פעם יותר, ואף-על-פי כן הוא יעשה את שלו ויחפש יותר עם רצון ותשוקה וגעגועים, ואף-על-פי שאינו מוצא כלל - צריך להאמין שבדאי מוצא הרבה על-ידי הבקשה והחפוש לבד, כי היגיעה והחפוש לבד אפילו כל זמן שאין מוצאין הוא רוח בלי שיעור יותר מכל הון דעלמא, מכל שכן שאנו בטוחים שבדאי נזכה למצא הכל סוף כל סוף אם נזכה להתחזק ולבקש ולחפש תמיד.

צריך כל אחד להשתדל לחפש ולבקש מאד את אבודותי, הניצוצות הקדושים שנאבדו ונדחו למקום שנאבדו ונדחו על-ידי התאוות רעות, והי' יתברך ברחמיו מסבב סבות בתחבולותיו שעל-ידי כח הצדיק האמת והכשרים הנלוים אליו שבכל דור, שעל-ידיהם נתבררים ונמצאים בכל עת אבודות הרבה מהאבודות הנ"ל.

רבנו ז"ל צעק בקול עמ' וחזק: "אלט טאהר מען ניט זיין" אסור להיות זקן, רק להתחיל בכל פעם מחדש כאילו היום נולד, כי אין קץ להתגרות הבעל-דבר שרוצה להאביד ולעקר את האדם לגמרי...

סיפור

(ספר ימי מוהר"ת חלק ב' - סימן כ')

© ... יום כ"ד טבת תקפ"ב, נסעתי מביתי לאומאן ולא היו עגלות מצויות מחמת קלקול הדרך והכרחתי לשכר עגלה רק להיסין, ותכף ששכרתי העגלה נעשה רוח סערה גדולה עם שלג גדול (שקורין זאוורעכע) והיה לבי חלוק מאד אם לנסוע והשם יתברך עזרני לנסוע, ונסעתי בעת הרוח סערה הגדולה והכרחתי ללון בכפר אחד ושם היה המוכסן שכור גדול מאד אבל קבל אותנו בסבר פנים יפות, ועשה סעדה עבורנו והפליג לדבר בשכרותו מיקרת חשיבות קדשת ישראל ומאס מאד להתלוצץ מאד מאמונתם של העכו"ם ואצל השלחן ישבו אנשי היסין ושבח בפניהם את אדוננו מורנו ורבנו זכרוננו לברכה ואנשיו, ושמו אותי קצת על-ידי שכרותו ודבריו (וזה ידוע לנו שעיקר התחזקות בפרט התחזקות שלי הוא רק על ידי שמחה) משם נסעתי ביום ששי בבקר השכם להיסין והיה בדעתי לשכר משם עגלה לטפליק לשבות שם שבת קדש אך מגדל השלג ושאר טעמים נתעכבתי שם בהיסין והייתי שם משוובתי שבת קודש, והתפללתי בבית המדרש ותהילה לאל היה לי נחת קצת באותו שבת, כי היו קצת אנשים אצלי ודברתי עמהם מתורתו של רבנו זכרוננו לברכה ביום ראשון אכלתי שם באכסניא שלי אצל רבי יונה סעדת שחרית, ובתוך שיחתנו באתי לתוך התורה של אריכת אפים שזוכין על ידי ארץ ישראל (לקוטי מוהר"ן קנ"ה), וחזרתי שם לפניו כל התורה הזאת בביאור נפלא ושיחה נאה המביאה לידי מעשה, וגם זה חזק דעתי מאד שהייתה חלוקה מאד והכלל שעיקר מניעות שלי היו מניעות המח שהייתה דעתי חלוקה מאד מאד מחמת כמה ספקות ופחדים, ואי אפשר לבאר חלקות הדעה שלי בכתב:

עצות ותפילות

(עצות המבוארות - חנוכה, אות ד')

כפי שכל אחד זוכה לפעול ביום הכפורים בבקשת "סלח נא", היינו כפי שזוכה לפעול אצל השם יתברך על מחילת חטאיו ועוונותיו, כן הוא זוכה לקדושת חנוכה. כי קדושת חנוכה נמשכת מן הסליחה של יום הכפורים, כי חנוכה מרמז על חנוכת בית המקדש. היינו שעל ידי קיום מצוות נר חנוכה, כמבואר בסעיפים הקודמים, ובפרט כמבואר בסעיף ג', עניין חנוכה, על ידי זה זוכה להמשיך קדושת בית המקדש. ולזאת זוכים על ידי פעולת סליחה ומחילה של יום כיפור, כמבואר בלקוטי מוהר"ן חלק שני (סימן ז') בתורה "כי מרחמם ינהגם".

ועיקר קדושת בית המקדש שממשיך בחנוכה, היא הזכייה בדעת אמתית לדעת ולהודיע (דברים ד, ט) "כי ה' הוא האלקים". היינו שידע ויאמין שכל העניינים שנדמה לו כי נפעלים הם בדרך הטבע, כולם בהשגחתו הפרטית יתברך הם. ורק כדי לנסות את האדם אם יאמין

בהשגחה פרטית, הלביש השם יתברך את השגחתו בדרך הטבע, הן בכלל הן בפרט. וצריך לדעת ולהאמין שהשם יתברך הוא בורא כל העולמות וכל הנבראים, ומנהיג ומושל בהם לבדו וכל הסבות, מאורעות והרפתקאות בכלל ובפרט, הכל נפעל בהשגחתו הפרטית בלי שום חיוב טבעי כלל. וצריך לדעת ולהבין ששום נברא אינו יכול לעשות טובה או רעה בלי השגחתו יתברך. כך מבואר בלקוטי הלכות.

על כן, כאשר האדם זקוק לטובה או להינצל מרע, יפנה רק אל השם יתברך בתפילה ובקשה. כי מלבדו אין כח שיוכל להושיעו מן הרעה, ומלבדו יתברך אין כח שיוכל להיטיב עמו. ועל ידי הדעת האמתית הזאת ניצולים מעוונות, שזה עיקר הרחמנות על ישראל. היינו שעיקר הרחמנות על יהודי הוא שיזכה לדעת אמתית, לדעת כי ה' הוא האלקים, כמבואר למעלה בסעיף זה. דעת אמתית זאת צריך להכניס גם בילדים ובתלמידים מדור לדור ולנצח נצחים, ועל ידי זה זוכים להשגות גדולות ואמתיות, המכונות "מקיפים". והשגות אלה הם עיקר שעשועי עולם הבא ולא זו אף זו, אפילו לזכות על ידי הדלקת שמן הקדוש של נר חנוכה שמקיימים באמונה, ביראה ואהבה כראוי. ועל ידי זה גם זוכים לפרנסה קדושה שנמשכת מן הרצון העליון. היינו שזוכים לדעת ולהאמין שהפרנסה נמשכת ברצונו יתברך ובהשגחתו הפרטית שלא על פי טבע.

ועל ידי פרנסה זוכים בעת האכילה לרצון מופלג, היינו לגעגועים וכסופים ללא שיעור אל השם יתברך. וזאת יוכל להבין כל אדם, שלחנכה כזאת, כמבואר למעלה, אפשר לזכות רק על ידי התקרבות אמתית לצדיק אמת שהוא רחמן אמת, היינו שיוכל להכניס בכל אדם לפי מדרגתו, דעת אמתית, שזה עיקר הרחמנות שאפשר לרחם ולהיטיב, כמבואר למעלה.

♦ ... וזכנו ברחמיך הרבים לקדשת חנכה. ותעזרנו בכל שנה ושנה שנוכה לפעל בקשותינו ומשאלותינו לטובה ביום הכפורים הקדוש, שתמחל ותסלח לעוונותינו ולעוונות עמך בית ישראל ותעביר אשמותינו בכל שנה ושנה, "סלח נא לעוון העם הזה כגדל חסדך וכאשר נשאת לעם הזה ממצרים ועד הנה". ושם נאמר, "ויאמר ה' סלחתי כדברך". סלח נא, מחל נא, כפר נא על כל חטאתינו ועוונותינו ופשענו שחטאנו ושעונונו ופשענו לפניך מנעורנו עד היום הזה. חנני אלקים כחסדך כרב רחמיך מחה פשעי. הרב כבסני מעונוי ומחטאתי טהרני. הסתר פניך מחטאי וכל עוונותי מחה. ונזכה על-ידי המחילה והסליחה של יום הכפורים, לקבל על-ידי-זה קדשת ימי החנכה הקדושים, שהם חנכת הבית, ונזכה להמשיך עלינו בימי החנכה קדשת הבית המקדש... (ל. תפילות ב' - תפילה נ"ד)

שיחות

(ר' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

לירושלים עם משפחתו, שם אף אחד לא מכיר אותו)...

... על-כל-פנים התגברתי ויצאתי עם האישה ועם נחמן. אני באתי לר' שלמה ווקסלר, החבר שלי. כשהוא ראה אותי, הוא ברך אותי והוא אמר לי: תזהר שיהיה לך מידת ביטחון לא לעזוב את ירושלים, להישאר בירושלים, שיהיה לך אמונה וביטחון וברוך השם שזכית לבוא לירושלים. הוא אמר לי: טוב עשית ואמונה וביטחון. אני רציתי לגור על יד בית הכנסת ברסלב ברחוב חברון, ליד בית המקדש, אז היה מערות, מי יכול לתאר מה שהיה, איך היה נראה טבריה וירושלים.

על כל פנים השם יתברך הזמין לי חדר, נודע לי שיש חדר, חדר זה היה חדר ליד בית הכנסת, בשכירות. שילמתי לו, אבל לא היה לי מה לאכול. אמרו לי שיש בית התבשיל של אחד שלא היה בניס וגביר אחד נתן שטראוס נתן לו: תחלק לעניים לחם ותבשיל, לא של בשר, לחם ועדשים, לחם ותה, נו אין מה לאכול, אז הלכתי ויש תור. אני באתי, היה הרבה נשים, הם מתקוטטים: קודם אני, קודם אני... אני באתי: מתי יהיה התבשיל? ואני עמדת ביין נשים והיה מר לי, קראתי את המלאך המוות, היה מר לי, מה עשיתי? באתי לירושלים כדי לעמוד בין נשים?

על כל פנים היה מר לי מאד, מה עושים? אני מוכרח לעמוד בתור בין נשים? אי אפשר לי, אז השם יתברך ריחם עלי. היה איש זקן אחד על ידי בחצר השני, שכן שהוא היה עני, והוא הלך בכל יום לקחת את הלחם והתבשיל. אז פתאום הוא אמר לי: למה לך ללכת שם, לעמוד, אני הולך בשבילי אז תן לי כלי ואני אביא את הלחם עם הכלי של התבשיל, אני אביא לכם בכל יום ויום. שמעתי את זה, חסד של השם יתברך! והוא היה איש תמים, והוא אהב אותי, בירך אותי, ראיתי חסד עליון. והאיש הזה היה שמח מאד בזה וברוך השם יש לחם, מביאים לי לבית. ככה היה שנתיים וחצי.

שבת שלום